

บทความทางวิชาการ

เรื่อง

จริยธรรมกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ

โดย

ร้อยตำรวจเอกหญิง ชนิษฐา อุดมพร

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเสนอผลงานทางวิชาการ
ในการปรับเปลี่ยน ตำแหน่ง อาจารย์ (สบ ๒)
กลุ่มงานอาจารย์ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๒

คำนำ

ในปัจจุบัน “ อาชีพตำรวจ ” ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมมากนัก ประชาชนขาดความศรัทธาและเชื่อมั่น เนื่องจากการประพฤติปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจใช้อำนาจเกินขอบเขตของตนเองมีการเรียกรับสินบน ส่วย หรือสิ่งอื่นที่ได้มาโดยไม่สุจริต สิ่งนี้ที่กระทำทำให้ภาพพจน์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับความเสียหาย จากผลกระทบดังกล่าวเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้เขียนจัดทำบทความเกี่ยวกับจริยธรรมกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจขึ้น เพื่อให้ผู้ที่มีความสนใจได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางของตำรวจที่ดีมีจริยธรรมและสามารถดำรงตนอยู่อย่างพอเพียง โดยนำหลักศาสนามาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องจริยธรรมและกราบขอบพระคุณพระอาจารย์วัดใหญ่อินทารามที่เมตตาให้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ทำให้บทความนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้คงมีประโยชน์สำหรับ นักเรียนนายสิบตำรวจ ข้าราชการตำรวจ และบุคคลทั่วไป ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและประพฤติปฏิบัติต่อไป

ร้อยตำรวจเอกหญิง ชนิษฐา อุดมพร

ผู้จัดทำ

สารบรรณ

หน้า

คำนำ.....	ก
สารบรรณ.....	๒
บทนำ.....	๑
หลักการมาภิบาล.....	๓
ตัวอย่างปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันนงราชการทุกสาขาอาชีพ.....	๕
มูลเหตุสำคัญในการเกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน.....	๖
แนวทางแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน.....	๗
หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ.....	๘
การเสริมสร้างจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ.....	๙
สรุปและแนวคิด.....	๑๐
อ้างอิง.....	๑๑

โดย ร้อยตำรวจเอกหญิง ชนิษฐา อุดมพร
อาจารย์(สบ๑) กลุ่มงานอาจารย์ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๒

จริยธรรมกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ

“จริยธรรม” (Morality) ถ้าใครได้ยินคงจะคิดได้ทันทีว่า ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับศาสนาเท่านั้น แต่จริงแล้วจริยธรรมยังเกี่ยวข้องกับมนุษย์ที่ใช้ชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ทุกคนเป็นความประพฤติที่เราประพฤติกันอยู่ทุกวัน แต่เราไม่เคยรู้เลยว่าสิ่งที่เราประพฤติปฏิบัติอยู่นั้น มีจริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องได้อย่างไร มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของจริยธรรม สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติเป็นกฎศีลธรรมแนวทางที่มีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจหรือกฎเกณฑ์ของความประพฤติที่มนุษย์ควรประพฤติอย่างมีเหตุผลและดีงามมีสติปัญญา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น จริยธรรมอยู่ในตัวของมนุษย์ทุกคนที่รู้ว่าสิ่งใดสมควรกระทำหรือไม่ควรกระทำนั่นเองข้าราชการตำรวจจึงควรนำจริยธรรมมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากขึ้น

“ข้าราชการตำรวจไทย”หรือตำรวจแห่งชาติ(Royal Thai Police)ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นองค์กรหนึ่งที่ทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน เป็นหน่วยงานที่อุทิศตนไม่เห็นกับความเหน็ดเหนื่อยหรือท้อแท้เพราะท่ามกลางความทุกข์และเดือดร้อน ของประชาชนตำรวจต้องช่วยแก้ปัญหาอย่างเต็มความสามารถไม่ว่าจะร้อนหรือจะหนาว จะแดดหรือฝน ไม่ทำให้ตำรวจหยุดการทำงานได้ เพื่อให้ประชาชนอุ่นใจนอนหลับด้วยความเป็นสุข ให้สมกับคำว่า “ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์”

๑. ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ตำรวจไว้ความว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑.รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

๒.ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓.ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

๔.รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

๕.ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๖.ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๗.ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (๑)(๒)(๓)(๔) หรือ (๕)เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยอำนาจของตำรวจตามพุดินัยมีแนวทางในการประพฤติปฏิบัติหน้าที่ตามประเพณีที่เป็นแบบ อย่างมาหลายยุคหลายสมัย ตำรวจมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และมีอำนาจที่จะสอบสวน จับกุมคุมขัง ปรามปราม และเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่อำนาจเหล่านี้สามารถสร้างคุณและโทษ ได้เท่าๆกันสุดแต่การนำไปใช้ ตำรวจทุกคนจึงจำเป็นต้องควบคุมจิตใจให้มั่นคงไม่หลงไหลไปกับสิ่งยั่วยว ที่ทำให้เกิดความโลภและสามารถดำรงตนอยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

ในปัจจุบันนี้มีการกล่าวขานกันว่าข้าราชการตำรวจเป็น “อาชีพอีที่ถูกสาป” ทำไม่จึงเป็นเช่นนั้น หลายสาเหตุที่ได้พบและทำให้ตำรวจได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในแง่ลบที่ไม่ดี เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ของตำรวจที่ขาดจริยธรรม เช่น ข้าราชการรับส่วย รีดไถประชาชน จึงเกิดภาพของการที่มีทั้งผู้ให้และผู้รับ ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งข่าวและภาพเหล่านี้ได้ถูกเผยแพร่ในโลกของอินเทอร์เน็ต โลกโซเชียลที่รวดเร็วตาม การพัฒนาของทั้งในประเทศและต่างประเทศ เทคโนโลยีที่เล็กและทันสมัยถูกนำมาเพื่อใช้ในการจับผิด ตำรวจที่มาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง ทุกวันนี้เราต้องตกเป็นเหยื่อของสังคมและประชาชนทันทีไม่มีข้อ แก้ว ไม่มีการโต้แย้ง คำก่นด่า เหยียดหยามที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ภารกิจที่มากมายของตำรวจบทบาท ที่ต้องกระทบกับประชาชนมากที่สุด จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่มีทั้งคนรักและคนเกลียด อยู่ที่ว่าตำรวจจะ ปฏิบัติตนเช่นไร ซึ่งเวลานี้องค์กรตำรวจกำลังจะถูกลดบทบาทลง (ปฏิรูป) เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจบางนายที่ปฏิบัติตนไม่เหมาะสมและไม่ถูกต้องขาดคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้สังคม และประชาชนเกิดความเคลือบแคลงใจ ไม่ว่าจะเรื่องเกี่ยวกับคดีต่างๆ ซึ่งถ้ามีการเกี่ยวพันหรือผู้กระทำ ผิดเป็นตำรวจมักจะถูกมองเป็นพิเศษว่าจะช่วยเหลือพวกเดียวกันหรือไม่

ในขณะที่สังคมมองตำรวจเพียงด้านเดียวอาจมีเหตุจูงใจให้ตำรวจคิดกระทำผิดด้านจริยธรรมถ้า เปิดใจมองถึงเงินเดือนหรือสวัสดิการอันน้อยนิดกับภาระครอบครัวที่หนักอึ้ง ประกอบกับความเครียดใน หน้าที่การงานที่ไม่เป็นเวลา ทำให้เกิดการบิดเบือนในจิตใจของตนเอง จากการทำที่เคยปฏิบัติตนเป็นตำรวจ ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม กลับมาเห็นแก่รายได้ที่ไม่สุจริต เช่น การรับสินบนระหว่างปฏิบัติหน้าที่ การ รีดไถประชาชนที่บริสุทธิ์ เป็นต้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติคงต้องอุดรรอยร้าวทางด้านกายและจิตใจด้วย ถ้าทุกอย่างอยู่ในความพอดีหรือให้ความพอเพียงแก่การดำรงชีพแล้ว เหตุการณ์ที่กระทบสิทธิ์ต่างๆ ของ ประชาชนคงไม่เกิดขึ้น อีกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กรตำรวจมากที่สุดก็คือการขาด จริยธรรมของผู้บังคับบัญชาในเรื่องการแต่งตั้งและโยกย้ายทุกระดับชั้น มีการร้องเรียนอยู่เสมอๆว่ามีการ วิ่งเต้นเสียเงินเสียทองกันอย่างมากมาย และนำมาซึ่งการขาดขวัญและกำลังใจของผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนให้เติบโตขึ้น การรับราชการมาอย่างยาวนานจนคิดว่าตนเองไม่ได้รับความเป็น ธรรม หรืออีกสาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะประเทศไทยยังยึดติดกับระบบอุปถัมภ์ การมีพวกพ้องและสาย สัมพันธ์อันแนบแน่นยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นการเมืองซึ่งไม่สามารถแยกออกจากองค์กรตำรวจได้

---

^๑พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ลักษณะที่ ๑ บททั่วไป มาตรา ๖

หลักธรรมาภิบาล จึงได้ถูกหยิบยกขึ้นมาใช้ให้เป็นรูปธรรม จากการที่ผู้บังคับบัญชาขาดคุณธรรมและจริยธรรม ไม่สามารถปฏิบัติตนทำเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ผู้ได้บังคับบัญชาก็ขาดความเชื่อถือ ไม่เคารพยำเกรง แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาเป็นคนที่มีความประพฤติดีปฏิบัติชอบในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความเอาใจใส่เพื่อผู้อื่น มีจิตใจเมตตา มีความยุติธรรมแล้วนั้น ผู้ได้บังคับบัญชาก็คงจะได้ประพฤติปฏิบัติตามในกรอบความประพฤติอันดีเช่นกัน หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นการปกครอง การบริหาร การจัดการควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองคลองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้ มีความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หาได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น

หลักการพื้นฐานของการสร้างหลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบ ๖ ข้อ คือ

๑. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจ หรือตามอำนาจของตัวบุคคล

๒. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน โดยมีการให้และการรับข้อมูล ที่สะดวก เป็นจริง ทันการณ์ ตรงไปตรงมา มีที่มาที่ไปที่ชัดเจนและเท่าเทียม มีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

๓. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การแจ้ง ความเห็น การไต่สวน สาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ นอกจากนี้ยังรวมถึงการร่วมตรวจสอบและร่วมรับผิดชอบต่อผลของการกระทำนั้น

๔. หลักความรับผิดชอบตรวจสอบได้ ได้แก่ ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้เป็นการสร้าง กลไกให้มีผู้รับผิดชอบ ตระหนักในหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

๕. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เกิด ประโยชน์คุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

๖. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สำนึกในหน้าที่ของตนเอง มี ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย และเคารพในสิทธิของผู้อื่น

จริยธรรมหากมองลงไปลึกๆ นั้น มีพื้นฐานมาจากครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันเริ่มต้นและเล็กที่สุด ที่มีการอบรมสั่งสอนให้คนประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ตำรวจมีหน้าที่อย่างไรก็ปฏิบัติหน้าที่ที่ถูกต้องตามขอบเขตอำนาจให้ไว้เท่านั้น การครองสติและความคิดไม่ให้เกิดความโลภ มีหิริโอตตปละ คือคิดถึงความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาปที่จะกระทำลงไป ซึ่งตำรวจที่เข้ามาอยู่ในองค์กรล้วนมีความแตกต่างทางด้านพื้นฐานทางครอบครัวไม่ว่าการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเรียนจนถึงวัยทำงาน ธรรมดาของ

มนุษย์ทุกระดับชั้นมีความต้องการทางกายภาพที่แตกต่างกันในการดำรงชีวิต นอกจากปัจจัยสี่ คือ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค สิ่งต้องการเพิ่มขึ้นในปัจจุบันความต้องการคงหนีไม่พ้นในปัจจัยที่ ๕ เช่น รถยนต์ โทรศัพท์ และคงไม่หยุดเท่านั้นคงมีปัจจัยที่ ๖,๗,๘..ไปเรื่อยๆเพราะความจำเป็นในชีวิตประจำวันที่ขาดไม่ได้ ความต้องการที่ไม่สิ้นสุดนี้เองที่เป็นตัวจัดการ เป็นตัวช่วยในชีวิตที่สำคัญที่ทำให้จิตใจเกิดความอยากมีอยากได้จึงต้องดิ้นรน จนล้มความถูกต้องขาดจิตสำนึกในบางครั้ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้คิดและนำหลักศาสนาเข้ามาหล่อหลอมตำรวจในพื้นที่ต่างๆ ให้หันมาเข้าวัดประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมเพราะศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี ให้คนหยุดยั้งคิดไม่กระทำความผิด ตัวอย่างสถานีตำรวจหลายแห่งใช้โครงการเข้ามาส่งเสริมจริยธรรมตำรวจ เช่น ทุกเช้าให้ตำรวจออกช่วยเหลือพระที่ออกบิณฑบาตในพื้นที่ที่ตนเองตั้งอยู่ ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเนื่องจากการอยู่ใกล้พระเหมือนได้เข้าวัดไปครั้งหนึ่งแล้ว จิตที่เป็นกุศลที่จะอาสาโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม โครงการไทยหัวใจสะอาด โครงการพัฒนาจิต โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น ซึ่งแก่นของโครงการล้วนแต่เน้นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้จิตใจของตำรวจได้รับการพัฒนาและลดการเห็นแก่ตนและเพื่อวางแนวทางเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้กำหนด กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๓ เพื่อไว้ให้ข้าราชการตำรวจใช้เป็นกรอบการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจให้มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่อีกทางหนึ่ง

ในอุดมการณ์ที่ยึดมั่น ในการทำหน้าที่ “ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์” ซึ่งต้องทำงานใกล้ชิดประชาชนมากกว่าอาชีพอื่น ๆ ถ้าตำรวจผู้ใดไม่ยึดมั่นในอุดมคติตำรวจ ยากที่จะเข้าไปนั่งในจิตใจของประชาชนได้ อุดมคติตำรวจ ทั้ง ๙ ข้อนี้ เป็นแนวทางนำไปสู่ความเป็นยอดตำรวจ เป็นจริยธรรมที่จะส่งเสริมให้ตำรวจเป็นผู้มีวินัยดี มีหลักธรรมที่ตำรวจพึงระลึกถึงในเวลาปฏิบัติหน้าที่ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้การใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่รักษากฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เป็นเครื่องให้ตำรวจอยู่ในทำนองคลองธรรมไม่กระทำใดๆให้เป็นที่เป็นที่เสื่อมเสียแก่ตนเอง ตำรวจโดยส่วนรวมและองค์กร นอกจากนั้นแล้วยังจะเป็นแรงใจให้กระทำแต่กรรมดี มีจริยธรรมประจำใจเสมอไม่คิดกระทำความผิดเพื่อให้บรรลุผลสมความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้รับมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ตำรวจหรือผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ แม้นตนเองจะต้องเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตเผชิญกับความยากลำบากทั้งปวงและในที่สุดจะได้รับผลกระทบที่เป็นไปในทางตรงกันข้ามกับปณิธานที่มุ่งหมายไว้ก็ตาม อุดมคติตำรวจที่ตำรวจทุกคนจะต้องท่องและจำให้ขึ้นใจขาดข้อหนึ่งข้อใดไปไม่ได้ คือ

- ๑.เคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่
- ๒.กรุณาปราณีต่อประชาชน
- ๓.อดทนต่อความเจ็บใจ
- ๔.ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก
- ๕.ไม่มักมากในลาภผล

๖. มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

๗. ดำรงตนในยุติธรรม

๘. การทำการด้วยปัญญา

๘. รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

“ข้าราชการตำรวจ” เป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และปฏิภาณไหวพริบแล้ว สิ่งที่จะต้องคำนึงคือการเป็นผู้มีจริยธรรมตำรวจเป็นเครื่องมือ ชี้นำทางในการปฏิบัติหน้าที่ให้ไปสู่เป้าหมายของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อย่างแท้จริงคำว่าจริยธรรม ตำรวจนั้น ประกอบด้วยคำสามคำรวมกัน มีความหมายรวมๆ กันว่าความประพฤติดี ความประพฤติชอบ หรือกิจการที่ต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมที่ดีของข้าราชการตำรวจ หรือตามแบบฉบับที่ดีของผู้ที่มี อาชีพเป็นข้าราชการตำรวจ ซึ่งจริยธรรมตำรวจนี้มีลักษณะเปรียบเทียบกับจรรยาบรรณที่พึงปฏิบัติ ตามแบบแผนที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้วางไว้ มิใช่เป็นเพียงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือการปฏิบัติ ตามหลักธรรมในทางศาสนาเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงหลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจและข้อ ปฏิบัติตามสำหรับอาชีพ ตำรวจ อันเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้มีอาชีพนี้มีคุณธรรม มีวินัย มีมารยาทประพฤติ ตนเหมาะสมและปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเป็นที่นิยมเลื่อมใสศรัทธาของประชาชน และเป็นที่เชื่อถือไว้ วางใจของรัฐบาล ซึ่งในเรื่องจริยธรรมตำรวจนี้ในบางประเทศที่มีกิจการตำรวจเจริญแล้วได้กำหนดตัว โครสร้างจริยธรรมตำรวจไว้เป็นที่แน่นอนชัดเจน แต่สำหรับหน่วยงานตำรวจของเรายังมิได้กำหนดให้ ชัดเจนแน่นอนลงไป และยังไม่มีการกำหนดวิธีการเสริมสร้างจริยธรรมตำรวจไว้เป็นแนวทางยึดถือปฏิบัติ และมีการประเมินผลกันอย่างจริงจัง

การทุจริตของวงราชการทุกสาขาอาชีพ : ตัวอย่างปัญหา ที่สามารถใช้ความใกล้เคียงใน ผลการ สืบสวนความคิดเห็นจากองค์กรภาคประชาชน ที่จัดทำโดยสภาที่ปรึกษา ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช เรื่อง “การทุจริตและประพฤติมิชอบในสังคมไทย”^๓ (NO CORRUPTION) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๗,๑๕๑ คน ทั่วประเทศพบว่าองค์กรภาคประชาชนกว่า ร้อยละ ๘๐ เห็นว่าปัญหาการทุจริต คอรัปชั่น ยังคงมีอยู่ในสังคมไทยและจะมีต่อไปในอนาคต

วิธีการและรูปแบบของการทุจริตคอรัปชั่นที่ประชาชนพบเห็นมากที่สุดมี ๖ รูปแบบ คือ

๑. การรับสินบน และของรางวัล ร้อยละ ๔๓.๙๔
๒. การวิ่งเต้นขอตำแหน่งในวงราชการ ร้อยละ ๔๒.๗๓
๓. การรับส่วย และรีดไถประชาชน ร้อยละ ๔๐.๙๔
๔. คอรัปชั่นเชิงนโยบาย ร้อยละ ๔๐.๔๓
๕. การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ ร้อยละ ๓๗.๙๙
๖. การทุจริตเรื่องเวลาหรือที่เรียกว่า “เข้าขามเย็นขาม” ร้อยละ ๓๖.๑๓

ส่วนมูลเหตุสำคัญในการเกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ได้แก่

๑. เจ้าหน้าที่ขาดคุณธรรมและจรรยาบรรณ
๒. การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ และความตรงไปตรงมา
๓. เจ้าหน้าที่รัฐมีอำนาจมาก แต่มีรายได้น้อย
๔. ระบบงานเปิดช่องให้มีการทุจริต

จากสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว สร้างความไม่น่าเชื่อถือให้กับสังคมและประชาชนแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหากับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในภาพรวมมีผลต่อขวัญกำลังใจของตำรวจ เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดจากกลุ่มอิทธิพลที่มีอำนาจแทรกแซงการบริหารงานบุคคล ระบบการแต่งตั้งโยกย้าย ปราศจากหลักเกณฑ์และระบบคุณธรรม มีการใช้เงินและผลประโยชน์ซื้อขายแลกเปลี่ยน เพื่อให้ดำรงตำแหน่งสำคัญ โดยปราศจากความรู้ความสามารถ มีการใช้ระบบเส้นสายเพื่อให้ตนก้าวหน้าบ้าง อำนาจอิทธิพลทางการเมืองแทรกแซงเข้าครอบงำการแต่งตั้งบริหารงานบุคคลทั้งระบบด้วยการจำกัด จะได้สามารถควบคุมเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทั้งหน่วยงาน ใช้เป็นกองกำลังของตนเอง คู่แข่งไร้มนุษยธรรม ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่างพากันเสียชีวิตหมดกำลังใจ และมองไม่เห็นอนาคตและก้าวหน้าในหน้าที่ราชการตำรวจ ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในภาพรวมขาดประสิทธิภาพล้มเหลว จนยากที่จะแก้ไข สาเหตุของปัญหานี้ได้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดจากหลายปัจจัยปัญหาภายนอกและปัจจัยปัญหาภายใน จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในระบบอุปถัมภ์เป็นอุปสรรคขวางกั้น ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ถ้าเรามองถึงองค์การตำรวจก็ไม่มีแตกต่างในด้านการทุจริตคอร์รัปชัน และถ้าจะคิดถึงสิ่งที่เป็นปัญหาที่น่ากลัวก็น่าจะเป็นคำว่า “โอกาส” ทำไมถึงพูดว่าโอกาสเพราะเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการกระทำผิดนั่นเองเมื่อจิตใจขาดจริยธรรมแล้วคุณธรรมก็ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ ทั้งคำว่าคุณธรรมและจริยธรรม สองคำนี้เหมือนพี่น้องท้องเดียวกันขาดกันไม่ได้เพราะเป็นเรื่องถูกผิดที่อยู่ในใจ ถ้ารู้ว่าผิดใจเตือนแล้วก็ไม่กระทำถือว่ามิคุณธรรม แต่ถ้ารู้ว่าผิดใจเตือนแล้วยังกระทำถือว่าผิดจริยธรรม ฉะนั้นการแก้ไขปัญหการรับช่วย ค่าจ้างสินบนในวงการตำรวจยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และมีแนวโน้มที่จะขยายวงกว้างและลุกลามมากยิ่งขึ้น

^๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๔๒

“ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในสังคมไทย” สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม

สำหรับแนวทางแก้ไขข้อแรก ต้องมีการปลูกสร้างจิตสำนึกตำรวจด้านจริยธรรม คุณธรรม โดยมีความซื่อสัตย์สุจริตและความถูกต้องเป็นพื้นฐาน อาจเป็นการจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับศาสนาโดยตรง เป็นวิธีหล่อหลอมจิตใจ โดยรัฐให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม ซึ่งอาจมองจากการคอร์รัปชันในวงการตำรวจ เกิดขึ้นในรูปแบบของการใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อให้ผลประโยชน์ตอบแทนการใช้อำนาจนั้น การมีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ขาดคุณธรรม จริยธรรม ในการใช้อำนาจตามกฎหมาย โครงสร้างการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางทำให้มีการวิ่งเต้นเพื่อผลประโยชน์ และตำแหน่งหน้าที่

แนวทางการแก้ไขข้อสอง ต้องปรับปรุงให้ตำรวจทำงานใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด(ชุมชน) และไม่ควรมีชั้นยศสูงเกินความจำเป็น ยกเว้นความเป็นอยู่และเกียรติภูมิของตำรวจ โดยจัดสวัสดิการและรายได้ให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับข้าราชการอื่น พร้อมทั้งปรับระดับการศึกษา คุณธรรม จริยธรรมของตำรวจทุกระดับชั้นให้สูงขึ้นควบคู่กันไปด้วย

หลักการสำคัญสำหรับอาชีพตำรวจอีกแนวทางที่สามารถเสริมให้ข้าราชการตำรวจ ได้มีความรู้ ความเข้าใจยึดถือไว้เป็นเครื่องสังวรในเรื่องของการเป็นตำรวจที่มีจริยธรรมเพื่อมิให้ คิดผิด พุดผิด และกระทำผิด เช่น

๑. ข้าราชการตำรวจต้องเคารพและรักษาลิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ และตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด

๒. ต้องคุ้มครองป้องกันชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่เลือกเหล่ากำเนิด ศาสนา ลัทธิ หรือฐานะ

๓. ตำรวจต้องให้ความสงเคราะห์ เอื้อเพื่อช่วยเหลือประชาชนในการประกอบอาชีพโดยสุจริต

๔. ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องพึงระลึกเสมอว่า การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจทั้งด้านการรักษาความมั่นคงและการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมจะบรรลุผลสำเร็จได้ดั่งนั้น ต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชน

๕. ตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์อย่างเต็มที่ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายของทางราชการ

๖. ตำรวจต้องมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร ใช้ปฏิภาณไหวพริบ ความมานะพยายาม จนงานสำเร็จผล ไม่เกียจคร้าน ละทิ้งหน้าที่โดยยังไม่มีผู้อื่นรับผิดชอบงานต่อจากตน หรือทำงานอย่างเฉื่อยชา จนทำให้งานเสียหาย ประชาชนเกิดความเสื่อมศรัทธา

๗. ตำรวจต้องพึงระลึกว่าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้น ไม่ว่าจะหน้าที่ใดเป็นสิ่งที่มิได้เกียรติและน่าภาคภูมิใจ จึงจะต้องปฏิบัติให้สมกับเกียรติที่ได้รับนั้น จึงต้องปฏิบัติต่อประชาชนเยี่ยงมิตรและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน

การที่ตำรวจสามารถนำหลักธรรมของศาสนาเข้ามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ให้เป็นคนที่มีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ในอาชีพตำรวจเป็นสิ่งที่ดีไม่น้อยทีเดียว ชีวิตการทำงานที่ต้องใช้ความเสี่ยงเหมือนยืนอยู่บนเส้นด้ายตลอดเวลาจึงควรมีหลักศาสนาเป็นเครื่องเตือนใจและยึดเหนี่ยวไม่ให้หลงผิด

หลักธรรมที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และลดความประมาทหลงในชีวิต ได้แก่

๑. อิทธิบาท ๔ หลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ(เหมาะกับข้าราชการตำรวจใช้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอุตสาหะและเสียสละ) ประกอบด้วย

๑.ฉันทะ	การพอใจในสิ่งที่ตนเองทำและทำด้วยใจรัก
๒.วิริยะ	ความพากเพียรและพยายามที่จะกระทำสิ่งนั้นๆ
๓.จิตตะ	การฝึกฝืนตั้งใจที่จะทำอะไรๆไม่ฟุ้งซ่าน
๔.วิมังสา	การใช้ปัญญาใคร่ครวญในปัญหาด้วยปัญญา

๒. ขรവാสนธรรม ๔ หลักธรรมสำหรับคุณสมบัติให้ประสบผลสำเร็จ(เหมาะกับผู้บังคับบัญชานำไปใช้กับผู้ใต้บังคับบัญชา)ประกอบด้วย

๑.สัจจะ	ความจริงใจ
๒.ทมะ	การฝึกบังคับและควบคุมตน
๓.ขันติ	ความขยันหมั่นเพียร
๔.จาคะ	การเสียสละและแบ่งปัน

๓. สังคหัตถ์ ๔ ธรรมในหลักของการครองใจคน(เหมาะสำหรับข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในชุมชนต่างๆเพื่อให้ได้ใจประชาชน) ประกอบด้วย

๑.ทาน	การให้ การเสียสละ
๒.ปิยะวาจา	การพูดจาที่ไพเราะอ่อนหวาน
๓.อัทธจริยา	การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
๔.สมานัตตา	การเป็นผู้มีความเสมอต้นเสมอปลาย

๔. สัปปริสธรรม ๗ คือธรรมของบุรุษ ๗ ประการที่พึงมี ประกอบด้วย

๑.ธัมมัญญตา	ความรู้จักธรรม
๒.อรรถัญญตา	ความรู้จักผลของการกระทำ
๓.อรรถัญญตา	ความรู้จักตน
๔.มัตตัญญตา	ความรู้จักประมาณ
๕.กาลัญญตา	ความรู้จักกาล
๖.ปริสัญญตา	ความรู้จักชุมชน
๗.บุคคลัญญตา	ความรู้จักบุคคล

“ยศและลาภหาไปไม่ได้แน่	เว้นเสียแต่ต้นทุนบุญกุศล
ทั้งทรัพย์สมบัติทั้งหลายให้ปวงชน	แม้ร่างกายยังเอาไปเผาไฟ
เมื่อเจ้ามามีอะไรมาด้วยเล่า	เจ้าจะเอาแต่สุขสนุกโฉน
เมื่อเจ้ามามีเปล่าแล้วเจ้าจะเอาอะไร	เจ้าก็ไปมือเปล่าเหมือนเจ้ามา”

จากตัวอย่างของหลักธรรมที่ได้ยกขึ้นมา นี้ คงจะทำให้เกิดจริยธรรมในจิตใจขึ้นได้และสามารถที่จะเปลี่ยนสถานการณ์ที่ดูว่าจะแก้ไขยากและจะเกิดความรุนแรงจนต้องใช้อาวุธ กลับเปลี่ยนเป็นการเจรจาพูดคุยลดความสูญเสียในหลายฝ่ายได้ เนื่องจากการได้รับการฝึกฝนทำให้เกิดสติ มีสมาธิคิดไตร่ตรอง ควบคุม

อารมณ์ได้ มีความรอบคอบมากขึ้น ธรรมะหรือหลักธรรมมีประโยชน์มากมายเมื่อปฏิบัติให้เป็นตำราจที่มี จริยธรรมจนเกิดความเคยชินเป็นนิสัย ประชาชนก็เกิดความศรัทธาไว้วางใจ เกิดความรักใคร่ ให้ความ ร่วมมือ การปฏิบัติตนไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในวันสองวัน อาทิตย์สองอาทิตย์ หรือเดือนสองเดือน แต่จะ ใช้เป็นระยะเวลาเรื่อยๆ จากวินาที เป็นนาทีและเป็นชั่วโมง จากนั้นทุกอย่างก็จะถูกปลูกฝังด้วยตัวเอง อย่างสมบูรณ์แบบโดยไม่รู้ตัวเพราะจริยธรรมไม่มีรูปร่างหน้าตาให้เห็นเมื่อเราเป็นคนที่ทำได้จะปรากฏที่ จิตใจของเราเอง ไม่ใช่จะประสพผลสำเร็จเฉพาะตัวเราเองเท่านั้นยังรวมถึงครอบครัว องค์กร สังคมและ ประเทศชาติอีกด้วย

จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจถ้ามองในจุดมุ่งหมายแล้วใช้เป็นเครื่องควบคุมกายวาจา และใจให้ข้าราชการตำรวจกระทำสิ่งที่ถูกต้องตั้งมารับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง มีความคิดที่เป็น ระบบมีทัศนคติที่ดีต่อทุกๆอาชีพ และมีวินัยในการทำงาน จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่นั้นสร้างความสุข และส่งเสริมชื่อเสียงขององค์กรได้อย่างยั่งยืนความพอเพียงตามรอยเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพลในรัชกาลที่ ๙ ถือได้ว่าเป็นมงคลชีวิตที่ท่านได้พระราชทานให้แก่ประชาชนชาวไทย ถ้าเราเดินตามรอยพ่อหลวงได้ เชื่อว่าทุกชีวิตย่อมมีความสุขไม่เดือดร้อนทุกข์ใจในการไขว่คว้าสิ่งทีนอกเหนือความสามารถของตนจนนำไปสู่การขาดจริยธรรมและกระทำผิดในอาชีพของตนเอง

การเสริมสร้างจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้กับข้าราชการตำรวจเพื่อให้ รู้หน้าที่ของตนในการปฏิบัติหน้าที่ โดย กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ พ.ศ.๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๓ ควรมีข้อปฏิบัติ ดังนี้

๑. ความสำนึกในหน้าที่ (ข้อนี้สำคัญ) อำนาจและหน้าที่ที่ได้รับให้มาเท่าใดก็ควรจะไม่ทำเกิน ขอบเขตที่ได้รับ เช่น หน้าที่จราจรก็ไม่ควรจะไปก้าวก่ายงานของป้องกันปราบปราม

๒. การรับใช้และช่วยเหลือผู้อื่นการเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อเผชิญกับเหตุการณ์เฉพาะหน้า เช่นประชาชนขอความช่วยเหลือต้องเข้าช่วยเหลือโดยทันที

๓. การมีมรรยาทของตำรวจ ความมีคุณสมบัติของการเป็นตำรวจ อ่อนโยน สุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน จะทำให้ประชาชนเกิดความรักใคร่

๔. การรู้จักสันโดษ ความรู้จักพอในในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ตามอัตภาพ ไม่ตื่นไขว่คว้าจนเกินตัว จนนำไปสู่การคิดที่จะกระทำผิด มีแค่ไหนใช้แค่นั้น ชีวิตก็มีความสุขได้

๕. ความไม่ประมาท งานตำรวจเป็นงานที่เสี่ยงอันตรายตลอดเวลาตำรวจจึงต้องพึงระวังและ ระมัดระวังตัวอยู่ตลอดเวลาเพราะปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทั้งการวางแผน และเทคโนโลยีที่นำมาใช้ จึงควรรักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต

๖. การรู้จักควบคุมอารมณ์ การปฏิบัติหน้าที่กับประชาชนจะมีการกระทบกระทั่งกันเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการด่าทอหรือทำร้ายร่างกายตำรวจต้องมีจิตใจที่เข้มแข็งทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มี สติในการแก้ปัญหา จึงควรอดทนต่อความเจ็บใจให้มากที่สุด

๗. การดำรงชีวิตที่เรียบง่ายพอเพียง ความเพียงพอและพอเพียงนความเป็นอยู่ของตนเอง ตามรอยเท้าพ่อหลวงรัชกาล ๙ ทรงพระราชทานแก่คนไทยทั้งประเทศ ตำรวจเงินเดือนน้อยงานหนักแต่ ก็สามารสดำรงชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายได้ไม่ยาก ถ้าชีวิตตั้งไว้บนพื้นฐานแห่งความพอดี

๘. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กรหรือเรียกว่าความสามัคคี เป็นสิ่งที่ทุกองค์กรไม่ว่า ภาครัฐหรือเอกชนต้องการมากที่สุด เพราะความสามัคคีนำมาซึ่งพลังการทำงานเป็นทีม เป็นหมู่คณะ เพราะไม่มีใครสามารถทำงานเพียงคนเดียวได้ ถ้าตำรวจรักกันและมีความสามัคคีกันองค์กรก็จะมีแต่ความสำเร็จ

๙. **การเป็นคนดีมีจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรม** ปฏิบัติได้เป็นกุศลทั้งแก่ตนเอง เพื่อนร่วมงาน องค์กร ประชาชน สังคมและประเทศชาติ จริยธรรมคุณธรรมน้อมนำจิตใจ ทำให้เกิดศีลธรรมที่พึงปฏิบัติ ตำรวจควรยึดมั่นและนำไปเป็นหลักในการดำรงตนได้เพื่อขจัดกิเลสต่างๆ ที่ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความถูกต้องดีงาม

๑๐. **การมีคุณสมบัติเป็นผู้ดี** การเป็นตำรวจมีระเบียบแบบสีกากี ที่ยากจะมีใครได้สวมใส่และหลายคนที่ยากมีโอกาสนั้นแต่ก็ไม่มี ดังนั้นตำรวจต้องสุภาพ เรียบร้อย วางตัวให้เหมาะสม อ่อนน้อม รู้จักดูแลร่างกายให้สะอาด แต่งกายให้ถูกระเบียบของทางราชการกำหนด(SMART POLICE)

ทั้งหมดนี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เป็นตำรวจผู้มีจริยธรรม ที่จะทำให้จิตใจดีมีความสุข จะส่งผลให้เราเป็นตำรวจที่มีบุคลิกภาพที่ดีตามไปด้วย มีความอ่อนโยนอ่อนน้อมถ่อมตน ส่วนสิ่งที่ขาดไม่ได้คือต้องไม่ทุจริตต่อหน้าที่ของตนเองไม่ว่าจะรู้หรือไม่รู้จักก็ตาม เพราะเราเป็นข้าราชการตำรวจที่มีกฎหมายในมือจึงไม่ควรจะเป็นผู้ที่กระทำผิดเสียเอง ไม่ควรที่จะใช้กฎหมายเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับอยู่จนทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน การใช้กิริยาวาจาต้องสุภาพอ่อนโยนเต็มใจให้บริการ เพราะทุกข์ของประชาชนคือทุกข์ของเรา ตำรวจต้องมีความรอบรู้ มีความสามารถมีสุขภาพ สมรรถภาพ ร่างกายที่แข็งแรงอยู่เสมอ มีการฝึกฝนพัฒนาความรู้ความคิดและจิตใจอยู่เสมอโดยสามารถนำหลักธรรม คำสอนมาใช้หรือไปปฏิบัติที่วัดก็ได้ ตามโอกาส เวลาหรือสถานที่ที่เหมาะสม และตำรวจควรสร้างวินัยให้กับตนเอง ควรรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและที่สำคัญไม่ควรไม่ดูถูกและเหยียดหยามประชาชน

ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ผู้ที่คอยดูแลรักษาให้เกิดความสงบกับราษฎร์ คำกล่าวที่ว่า“ตำรวจเป็นผู้พิทักษ์รับใช้ประชาชน ไม่ใช่นายประชาชน” รวมทั้งอุดมคติ ๙ ข้อ ที่ทุกหลักสูตรในการอบรมและพัฒนา ข้าราชการตำรวจไม่ว่าชั้นสัญญาบัตรหรือชั้นประทวน ได้เปล่งเสียงออกมาพร้อมกันหลังเคารพธงชาติ แสดงถึงพลังอันเข้มแข็ง ความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แม้ตำรวจจะถูกสังคมตำหนิและถูกจับจ้องอยู่ตลอดเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่โปร่งใสทั้งในวงการและนอกวงการ มีการเรียกรับส่วยหรือสินบนดังที่เป็นข่าวอยู่เสมอๆ ตำรวจบางนายยังขาดคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ยังมีความอ่อนไหวกับความโลภและสิ่งล่อใจต่างๆ ซึ่งอาจมาจากหลายๆสาเหตุทำให้ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ซึ่งเป็นวิถีทางที่ผิดและไม่ถูกต้องเป็นการใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบ ตำรวจทุกคนจึงควรตั้งมั่นอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคนดีมีจริยธรรมนำการดำรงชีวิตไม่ว่าการปฏิบัติหน้าที่นั้นจะยากลำบากเพียงใด ไม่ว่าจะปัจจุบันหรืออนาคตสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะเป็นไปในทิศทางใด การเปลี่ยนแปลงทุกอย่างสามารถที่กระทำได้หมด แต่สิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้คือการมีจริยธรรมซึ่งมีอยู่ในจิตใจของตำรวจแต่ละคน อยู่ที่ว่าจะนำออกมาใช้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อองค์กร สังคมและประเทศชาติ ได้หรือไม่เท่านั้นเอง

*****

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. **การกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำรวจ**.พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ.

ลักษณะที่ ๑ บททั่วไป มาตรา ๖. ๒๕๔๗

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. **แนวทางปฏิบัติและการเสริมสร้างจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ**.

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณตำรวจ. ๒๕๕๓

สำนักนายกรัฐมนตรี. **หลักธรรมาภิบาล การปกครอง การบริหาร การจัดการควบคุมดูแลและควบคุม**

กิจการต่างๆ. ระเบียบการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. ๒๕๔๒

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม. **รณรงค์ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในสังคมไทย**

(NO CORRUPTION). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ๒๕๕๗